

VÄLKOMMEN TILL

VIKARIELÄRARES
EXPERIMENTKALENDER

2023

INNEHÅLL:

1. Potatiskärnaren
2. Femkronan
3. Bomull i vatten
4. Flygande pingisboll
5. Ägg i vatten
6. Ägg i ättika
7. Kål i färgat vatten
8. Papper i färgat vatten
9. Apelsin i vatten
10. Apelsinljuset
11. Bakpulverraket
12. Regnbåge
13. Sugande glaset

Potatiskärnaren

Material:

- 1 rakt sugrör
- 1 rå potatis

Genomförande,

1. Klipp av en tredjedel av sugröret. Släng bort tredjedelen. Ta den andra sugrörsdelen och håll det så din tumme täcker ena hålet.
2. Ta potatisen i andra handen. Håll i den på ett sätt så du inte hugger dig själv med sugröret. Hugg sedan sugröret rätt genom potatisen.
3. Dra nu ut sugröret. Vänd på sugröret och gör nu samma sak en gång till (person 2).
4. Nu ska ni en gång till slå med sugröret mot potatisen men inte hålla för med tumme. Obs! Titta inte rakt ner i sugröret.

Femkronan

Material:

1 femkrona

1 pipett

1 glas

vatten

Genomförande,

1. Häll vattnet i glaset.
2. Sug upp vatten med hjälp av pipetten.
3. Droppa nu vattendroppar, så många du kan samtidigt som du räknar, på femkronan.
4. Hur många droppar lyckas du med innan det rinner över kanten?

Bomull i vatten

Material:

Bomull

1 glas

vatten

Genomförande,

1. Fyll glaset med vatten.
2. Ta lite bomull i taget och stoppa i det fulla glaset.
3. Hur mycket bomull får du plats med innan det rinner över kanten?

Flygande pingisboll

Material:

1 pingis boll

1 hårtork

Genomförande,

1. Stoppa i kontakten till hårtorken och placera den (eller håll i den) så den står rakt upp.
2. Sätt på hårtorken
3. Placera nu pingisbollen ovanför hårtorken och släpp den.

Ägg i vatten

Material:

2 glas

1 tesked (tsk)

2 ägg

salt

vatten

Genomförande,

1. Fyll glaset 2/3 med vatten.
2. Häll i ca 1-2 (tsk) teskedar salt i det ena glaset.
3. Lägg försiktigt ner ett ägg i vardera glas.

Ägg i ättika

Material:

1 ägg

1 glas

ättika

Genomförande,

1. Fyll glaset 2/3 med ättika.
2. Lägg i ägget försiktigt.
3. Fyll på med ytterligare ättika om ägget inte täcks.
4. Låt ägget stå över natten, ta upp det imorgon och se vad som hänt.

Kål i färgat vatten

Material:

4 kålblad

4 glas

4 karamellfärger

vatten

Genomförande,

1. Häll vatten i de fyra glasen så de blir halvfulla.
2. Häll ungefär 10 droppar karamellfärg i vardera av glasen, en färg i varje glas.
3. Ställ ner ett kålblad i vardera glas, låt bladet stå över natten. Titta imorgon och se vad som har hänt.

Papper i färgat vatten

Material:

3 glas
3 karamellfärger
3 hushållspappersbitar
vatten

Genomförande,

1. Häll 30 droppar karamellfärg i vardera glas, en färg i respektive glas (ex röd i ena, blå i andra och grön i tredje).
2. Placera glasen bredvid varandra så alla står mot de andra, alltså inte på rad.
3. Vik alla tre bitar hushållspapper på längden, på mitten.
4. Ta den första pappersbiten och lägg den med ena änden i första glaset och andra änden i andra glaset.
5. Nu tar du nästa bit och lägger den med ena änden i andra glaset och andra änden i tredje glaset.
6. Nu tar du den tredje biten och lägger med den ena änden i tredje glaset och andra änden i första glaset.
7. Kontrollera så ändarna rör vid varandra i alla glasen.

Apelsin i vatten

Material:

1 skål (typ salladsskål)

1 apelsin

vatten

Genomförande,

1. Håll vattnet i skålen.
2. Lägg apelsinen i skålen med vatten. Vad hände?
3. Skala apelsinen.
4. Lägg apelsinen i skålen med vatten. Vad hände?

Apelsinljuset

Material:

- 2 apelsiner (1 i reserv)
- 1 tallrik
- 1 kniv
- 1 tändare
- matolja
- matsked
- brandsläckare eller brandfilt (i och med att eld används)

Genomförande,

1. Ta kniven och apelsinen. Skär genom skalet i mitten på apelsinen.
2. Pilla nu loss de två skalhalvorna med hjälp av fingrarna. OBS! Försiktigt så de inte går sönder. Du måste vara mycket noga med halvan som har den vita stropen – den ska följa med skalet.
3. Lägg skalhalvan med stropen på tallriken, placera den som en skål. Häll lite matolja i halvan (någon-några matskedar).
4. Doppa eller använd matskeden för att dränka stropen med matolja.
5. Tänd nu eld på stropen med hjälp a tändaren.

Bakpulverraketten

Material:

- 1 bricka/form med höga kanter
- 1 filmburk (alt dylikt med lock)
- 1 (tsk) tesked
bakpulver
- vatten

Genomförande,

1. Ställ burken mitt på brickan.
2. Häll 1 tsk bakpulver i burken.
3. Fyll på med vatten (i burken) ungefär till hälften.
4. Sätt snabbt på locket.
5. Skaka en gång, ställ den sedan upp och ner och ta ett steg tillbaka.

Bakpulverraketten

Material:

1 starkt riktad, bärbar, lampa (ju starkare och vitare ljus desto bättre)

3-6 CD skiva

1 mörkt lakan/filt/duk

Genomförande,

1. Gör rummet så mörkt det går. Ju mörkare desto bättre.
2. Lägg lakandet/filten/duken på ett bord.
3. Ställ lampan mitt på lakanet (den ska va ca 40 cm över lakanet och vara riktad neråt).
4. Lägg CD:n med den blanka sidan upp mot lampan.
5. Titta upp mot taket.
6. Testa med fler CD-skivor.

Sugande glaset

Material:

1 tallrik
1 värmeljus
ett glas
vatten
tändare/tändstickor
karamellfärg

Genomförande

1. Häll vatten och några droppar karamellfärg på tallriken.
2. Placera värmeljuset i vattnet, på tallriken.
3. Tänd ljuset.
4. Ta glaset och ställ det upp och ner över ljuset.

Labbrapport

Material - Vilket material använde ni?

Hypotes - Vad trodde du skulle hända innan ni genomförde experimentet?

Genomförande - Hur gjorde ni?

Resultat? - Vad hände?

Varför? Varför blev det som det blev?

Måla en bild som passar till 😊